Birêz Mistefa Hicrî:

Mafê tu welatekî nine ku di hember îradeya gelên Îranê de bisekine

»»» R: 2

Bidestveanîna mafên netewî yên gelê kurd di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de

Agirî

Duheftînameyek Siayasî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdî www.agirimedia.org Hejmar (256) 21-06-2015 Buha (500) Tûmen

Hilgirê peyama neteweyî di Amerîkayê de ye

Birêz Mistefa Hicrî sekreterê giştî yê PDKÎ di hevdîtinên xwe yên bi berpirsyarên Amerîkayî re, derheq rewşa Îran, Kurdistan û herêmê dîtingehên PDKÎ şirove kirin.

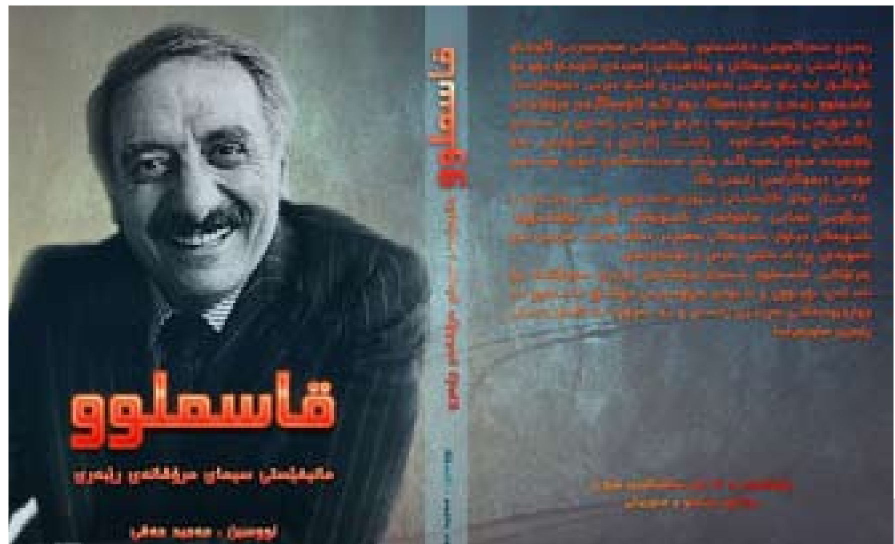
Navbirî di serdana xwe ya Komîteya Karê Derve ya Senayê de, ragehand: "Rejîma Îranê ewlehiya herêmê xistiye metirsiyê de, û nîşan daye ku bona tevlîhevkirina ewlehiyê wê dest bo her karekî bibe, û amade ye di vê derheqê de alîkariya DAÎŞ'ê jî bike.

Berpirsyarê payebilind yê Komîteya Karê Derve ya Senayê jî ragehand: "Eva derfeteke kêm mînak e ku em dikarin ji dîtigehên sekreterê PDKÎ agehdar bin. Emê van dîtigehên sekreterê PDKÎ ji Obama re jî bas bikin".

Mistefa Hicrî herwisa serdana nivîsîngeha Mek Kîn senatorê Komarîxwaz jî kir û pirsên girîng yên herêmê û dîtingehên PDKÎ ji wan re şirove kirin, û gote wan ku rejîma Îranê astengiya herî mezin ya li ser riya aştî û demokrasiyê di herêmê de ye, û bona ji holê rakirina vê rejîmê me hewcehî bi piştgiriya hemû aliyekî heye.

Navbirî di beşeke din ya serdanên xwe de, serdana du nawendên "Atlantîk Kansil" û "Hayinrîş Bil" kir, ku nawendên lêkolînê û yên siyasetdarêtinê di Amerîkayê de ne.

Navbirî herwisa serdana gellek kesayetiyên naskirî û xwedînifûz yên Amerîkayî kir, û zanyariyên hûr û balkêş li ser xebata PDKÎ û metirsiyên rejîma Îranê li ser herêmê dane wan berpirsyaran, ku berfirehiya nûçe û raporên di vê derheqê d, hûn dikarin di malpera KurdistanMedia.com de bibînin û bixwînin.

Pirtûka "Qasimlo, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê" çap û belav bû

»»» R: 10

Sêyem civîna PDKÎ û PKK'ê li Qendîlê bi rê ve çû

»»» R: 2

Sergotar

Rûhanî û Îdam

Nahîd Husênî

Hesen Rûhanî her di yekem rojên dest bi kar bûna xwe de, ew kilîda ku pêştir qewl dabû, ku kêşeyên civakî ên xelkê Îranê pê çareser bike fire da, û bedela wê kindirê sêdareyê bi dest ve girt. Gellek nekêşa ku rêjeya bidarvekirinan di serdema Rûhanî de heya rekorda serdema serkomariya Ehmedînijad jî derbas kir, û giha asta herî bilind ya xwe.

Di dîroka vê rejîmê de, Rûhanî duyemîn serkomar e ku deste deste ciwanên welat ber bi kindirê sêdareyê radikêşe, û di heman demê de jî gellek bi bê şermî diruşma bextewerkirina xelkê Îranê bilind dike. Berî vê Xatemî hewla xapandina xelkê Îranê, û raya giştî ya civaka navneteweyî dabû, lê nekarîbû bo heyameke dûr û dirêj xwe di bin maskeya reformxwaziyê de veşêre. Bi taybetî helwestên wî derheq azadiya raderbirînê, serkuta rewşenbîran, meşên xwendekarî û azadiya çalakiyên siyasî, tu ferq û cudahiyek di gel beşa herî paşvemayî ya deshilatê de nine.

Rêjeya bidarvekirinan di van çend mehên dawiyê de, ew qas zêde bûne, ku di gellek warî de, kuştara bi kom ya girtiyên siyasî di salên 1982 û 1988'an de, bi bîr tîne. Wê demê rejîm ji tirsa geşekirina kirîza siyasî û aborî ya navxweyî de, ku bi sedema zexta derve roj bi roj zêde dibû, pêleke berfireh ji girtin û kuştinê bi rê xist.

Di heyameke kurt de, bi sedan girtiyên siyasî, û civakî hatin bidarvekirin, û pêla serkut û girtin û bêserûşûnkirinan gihîşte asta herî metirsîdar. Niha jî rewşa siyasî ya Îranê berbirûyê arîşeyên kûr bûye, û vê yekê îsbat dikin ku rejîm berbirûyê hinek arîşeyan bûye, ku di navxwe û derve de gefan li hebûn û rewayiya wê dixwin.

Lê ya cihê mixabiniyê ye bêdengiya civaka navneteweyî, bi taybetî mezinhêzan û li serveyî wan jî aliyê gotûbêjkar bi rejîmê re ye di hemberî wan hemû îdaman de.

Birêz Mistefa Hicrî:

Mafê tu welatekî nine ku di hember îradeya gelên Îranê de bisekine

Kurdistan Media: Mistefa Hicrî, Sekreterê giştî yê PDKÎ li doma dîdar û hevdîtinên xwe bi Kongresman û Senatorên Amerîkayê de, bi Kongresman Rendî Vêbêr re jî civiya.

Li gor rapora malpera Kurdistan Media, roja Duşemî 15ê Hezîrana 2015an, Mistefa Hicrî, Sekreterê giştî yê PDKÎ ji aliyê endamê Kongireya Amerîka "Randî Vêbêr"ve hat pêşwazîkirin.

Li destpêka vê rûniştinê de, Mistefa Hicrî basek kurt li dor dîroka xebata Hizba Demokrat û gelê Kurd li Kurdistana Îranê de pêşkeş kir.

Sekreterê Hizba Demokrat li vê hevdîtinê de da zanîn ku: "Gelê kurd û Hizba Demokrat li dîroka Xebta xwe de goriyên zaf di riya rizgariya Kurdistanê û gihîştina bi mafên xwe daye".

Hicrî herweha da zanîn çiqas ku dengê kurdan di encama tepeserî û şidetê de hatiye fetisandin, lê nahê wateya wê ku kurd teslîm bûne, belkî her dema ku derfet jêre pêk were ku dengê nerazîbûna xwe bilind bike, mifahê destine.

Sekreterê Hizba Demokrat li doma axaftinên xwe bi Rendî Vêbêr re, mezintirîn pirsa îro ya Rojava jib o reftar û livîna bi Îranê re, ji nenasîn û tênegihîştina ji vê rejîmê ye. Hicrî li vê derheqê de da zanîn: "Ya ku sê dehsal in hûn li hêviya wê ne ku Îran reftarên xwe biguherîne û ew jî naguherîne, eyankerê wê ye ku têgihîştina dunyaya Rojava ji Îranê, têgihîştinek şaş e".
Hicrî lid or guhertina reftarên rejîma Îranê, tekez li ser vê yekê kir ku guhertina reftarê, bi bingehên rejîma îslamî re li dijberiyê de ye û bi tu awayî nahê pêş.

Mistefa Hicrî li doma gotinên xwe de, da zanîn ku neteweyên Îranê daxwazkarê guhertina rejîma Îranê ne û ne Amerîka û ne jî tu welatek din mafê vê yekê ninin ku li hemberî vê îradeyê de bisekinin.

Sekreterê PDKÎ herweha da zanîn: ji ber wê ku pêkanîna Îrana Federal û demokratîk li vêc û berjewendiya tev aliyekê de ye, guhertina rejîma Îslamî û gihîştin bi demokrasiyê jî, hewcehî bi alîkarî û destekdayîna civaka cîhanî heye.

Li beşek din ji axaftinên xwe de Hicrî da zanîn ku Îran mijûlê xurtkirina destwerdanên xwe li deverê de ye û eva jî metirsiyek mezin e li ser Hizba Demokrat, welatên Rojavayî û hevalbendan li deverê de.

Hicrî zêde kir ku rejîma îslamî ya Îranê midehê 15 sal in ku ji bo man û garantîkirina xwe û zalbûn li ser cîhana îslamê de, li hewla bidestxistina çeka navikî ye.

Hicrî tekez li ser vê yekê kir ku rojava li vê bawerê de ye ku dikare bi danîna hin asteng û sînoran li ser riya rejîma Îranê, dikare vê rejîmê ji çeka navikî dûr bike, lê rastî ew e ku rejîmê nîşan daye ku heya niha çend car ew rêketin pesend kirine, lê derhal pêpes kiriye û pêbendî rêketinan nemaye û tu yek ji soz û peymanên xwe li ber çav negirtine.

Li vê rûniştinê de, Rendî Vêbêr ê Kongiresman, tevî bixêrhatin kirina Hicrî, da zanîn ku bi beşekî berçav ji nerîn û axaftinên Hicrî re hevra ye.

Vêbêr herweha da zanîn ku çawanî û metoda reftar û livîna bi Îranê re, yek ji nîgeraniyên herî mezin û micid ên Amerîkayê ye.

Li dawiya vê rûniştinê de, Vêbêr tekez li ser vê yekê kir ku hewce ye gelên Îranê bihên destek dayîn da ku bikarin ji bo pêşeroja xwe bixebitin.

Sêyem civîna PDKÎ û PKK'ê li Qendîlê de bi rê ve çû

Kurdistan Media: Sêyemîn rûniştina navbera Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê (PDKÎ) û Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) li Qendîlê hat encam dayîn.

Li gor rapora malpera Kurdistan Media, roja 20'ê Hezîran (30'ê cozerdan), şandeke PDK Îranê, bi serperestiya Mihemed Nezîf Qadirî, Endamê Polît Bîroya vê partiyê seredana Qendîlê kir, û ji aliyê şandeke PKK'ê (bi serperestiya Cemîl Bayîk) hevserokê wê partiyê ve, pêşwazî jê hat kirin.

Di vê hevdîtinê de hinek mijarên siyasî derheq rewşa siyasî a Rojhilata Navîn, bi taybet derheq pirsgirêka Kurd de, hatin nîqaşkirin.

Beşa sereke ya vê hevdîtina dualî, ji bo baskirina peywendiyên navbera PDKÎ û PKK'ê, herwiha avirdanek li ser du civînên pêştir, nirxandin û vedîtina rêçareyekê ji bo dubare nebûna her terze aloziyekê û çareseriyek bingehîn a pirsgirêkan hatibû danîn.

Mihemed Nezîf Qadirî endamê Mekteba Siyasî a PDKÎ li ser şêweya birêveçûna

Dom R:3

Doma R:2

vê rûniştinê ji malpera Kurdstan Media re ragihand: “Rûniştina me di şert û mercekî dostane û ji hev têgihîştinek pir baş de bi rê ve çû”.

Serperestê şanda Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê bas ji geşbîniya her du aliyan li ser encama civînê û rûniştinên pêşerojê de jî kir.

Navhatî di berdewamiya axaftina xwe de eva jî anî ziman: “Di vê rûniştinê de, biryara domandina diyalog û gotûbêjan heya çareseriya yekcarî a hemû pirsgirêk û alioziyên navbera her du aliyan de hat dayîn”.

Pêştir jî di roja 13’ê Hezîran (23’ê Cozerdan)’ê de, duyem civîna şanda PKK’ê bi heman şanda PDKÎ re, li bargeha sereke ya Polît Bîroya vê partiyê de bi rê ve çûbû.

Piştî bidawîhatina rûniştina duyem, Partiya Demokrat a Kurdista Îranê tekez li ser daxwazên xwe kiribû. Vê partiyê bi rijdî pêdagirî li ser biryara venekişandina hêzên xwe ji çiyayên Kêleşîn û Qendîlê kiribû.

Rojhilat di navbera beşdarîkirin û destêwerdanê de

Arif vêlzî

Di sedsala borî de yek ji ciwaniyên xwezaya siyasî ya Kurdistana Rojhilat di qonaxên cur bi cur de, û bi taybetî di serdema Komara Demokratîk a Kurdistanê de, vekirina dergehê siyasî bûye bi rûyê Kurdên beşên din ên Kurdistanê.

Mînaka herî berçav ya vê vekirinê, beşdarkirina hêzên pêşmergeyên Başûr bi rêberiya nemir Mela Mistefa Barzanî û çar efserên arteşa Îraqê bi navên Xeyrulla Ebdulkerîm, Mihemed Qudsî, Mistefa Xoşnav, Îzet Ebdulezî û bi sedan kesên din bûn ku mixabin di dema herifîna Komara Kurdistanê, û piştî afirandina bi hezaran destanrêsiyên cur bi cur, di gel Barzanî ber bi Yekîtiya Sovyetê ya wê demê çûn, û her çar efserên Başûr jî bi neçarî vegeriyan nav xaka Îraqê û piştre ji aliyê deshilatdarên wê demê ên Îraqê ve bi tawana beşdarî di Komara demokratîk a Kurdistanê de hatin bidarvekirin.

Serbarê vê yekê jî em dibînin ku piştî herifîna Komarê jî bi sedema hovîtiya rejîmên zal bi ser Kurdistanê bi giştî de, derkirina û awarebûna Kurdên parên din ên Kurdistanê, hertim himbêza Kurdistana Rojhilat û partî û rêkxirawên vê ên siyasî û li serveyî hemiyan PDKÎ ji bo xûşk û birayên xwe di beşên din ên Kurdistanê û bi taybetî, kesayetî û partî û rêkxirawên şoreşger û siyasî ji çep ve bigre heya rast, û demokrat û Îslamiyan re vekirî bûye, û ji bo parastina wan ji tu alîkariyekî madî û me’newî xemsarî nekirine û ew qas ku karîbin nanê li ser sifreya xwe bi wan re parve kirine.

Di vir de naxwazim li ser vê xalê bisekinim ku dema Rojhilata Kurdistanê û tevgera wê berbirûyê tengasiyan bû, helwesta partî û aliyên din ên beşên din ên Kurdistanê di hemberî van hemû zehmet û beşdarîpêkirinên Kurdistana Rojhilat çi û çawa bûye, lê dixwazim ku ew yek veşartî nemîne ku niha ku nêzîk bi sî sala ye, partiya Kedkarên Kurdistanê ku ji Bakur ve hatiye, û li Bakur heya Başûra sînorên Rojhilat hekî nebêjim ku dagîr kiriye, bi cih bûye, û niha û di vê rewşê de bedela vê ku wekî PDKÎ ku di rabihorî de, bi dehan pêşmergeyên xwe ji bo parastina canê gerîlayên PKK li ser sînorên Kurdistana Bakur gorî kiriye, bê û bibe pişt û pena ji bo tevgera neteweyî li Kurdistana Rojhilat û bi alîkariya hemû aliyane ya xwe pirsa Kurd di vê perçeyê de ber bi pêş ve bibe, mixabin tê û dibe sînorparêzê Komara Îslamiya Îranê, û rê ji hatina pêşmergeyên Rojhilat ku tenê hêviya xelkê şoreşger û netewexwaz ê Rojhilat be digre, û heya bo parastina sînorên destçêkirî ên Komara Îslamiya Îranê hatiye dîtin ku mixabin gellek bi hêsanî berê çekên xwe dane pêşmergeyên PDKÎ û şehîd û birîndar kirin.

Niha hinek pirs têne gorê, ku ew jî ew in ku gelo bersiva nêzîk bi sî salan xizmeta Kurdên Rojhilat bi armancên Kurd li Bakur bi vî rengî tê dan? Gelo rojek ji rojan Rojhilat wê PKK bibore? Ya eva ku ew karesata ku PKK afirand û ew xwîna ku bi xedir rijand, wê bê ji bîr kirin? Gelo man û sînorparêziya PKK ji yekem roj ve heya niha û herwisa hatûçûna wan ya rojane bi bê asteng di nav gund û bajarên Rojhilat de ku li cem tu kesî veşartî nine, di pêxema çi de ye? Bê guman ji aliyekî ve reftara siyasî ya PKK di çend salên borî de, û pêwendiya vê partiyê di gel deshilatdarên zal bi ser Kurdistanê de, û pêknekirina wan di gel hêzên siyasî ên Kurd bersiva van pirsyaran û gellek pirsiyarên din daye, û naweroka vê partiyê bo gelê Kurd eşkere kir, û ji aliyekî din ve her piştî êrîşa çekdarane ya vê partiyê li dijî desteyek ji pêşmergeyên PDKÎ û şehîd û birîndarkirina wan, cardin Kurdistana Rojhilat piştevaniya xwe bo tevgera neteweyî demokratîk a xwe di Rojhilat ducarî kir, û hevdem bêzariya xwe ji sînorparêziya PKK bo Îranê û ew êrîşa ne rewa ku di rastaya berjewendiya Komara Îslamî de xwe nîşan dide, ragehandin ku ew yek lekeyek reş e ku bo hertim wê li ser eniya girj ya PKK bimîne, û xwîna wan şehîd û birîndaran nahê jibîrkirin.

Şoreşa Agirî

Şehab Xalidî

Piştî vê ku dewleta Tirk şoreşa Şêx Se'îdê Pîran serkut kir, û dawî bi vê şoreşê hat, xortên Kurd nehêlan ku rêbaza Şêx Se'îdê Pîran bê rêving bimîne. Eva bû ku Rêkxistina Xoybûnê biryar da ku dest bi organîzekirina şoreşeke din li dijî dewleta Tirkiyê bike, ew dewleta ku bi tu awayî amade nebû mafên Kurdan qebûl bike, û diruşma yek ala, yek xak, yek ziman û yek netewe bilind kiribû, û radigehand ku her cihekî sernîzeya Tirk hebe, nabe kes daxwaza mafê xwe yê neteweyî bike.

Di vê çarçoveyê de, Îhsan Nûrî Paşa û Biro destên xwe dane hev, û çiyayê Agirî kirin nawenda şoreşa li dijî zordariyê. Wan di sala 1926 û 1927'an de dest bi komkirina ciwanan li dewra hev kirin, û bi xwe jî civînek li dar xistin, û di vê civînê de marşeke taybet, û alaya Kurdistanê (ku li gora nivîseke Îhsan Nûrî Paşa bi xwe, ew alaya Kurdistanê ji rengê sor li aliyê serê, rengê spî di nîvekê de, û rengê kesk li aliyê xwarê pêk hatibû, û tîrêjên rojê jî di nîveka alayê de hebû) pesend kirin, û biryara alîkarî û dostatiya bi Ermeniyan re hate dayîn ku bê guman biryareke cesûrane û di cihê xwe de bû, û Îhsan Nûrî Paşa jî wekî fermandarê giştî yê tevgera Agirî hate diyarkirin, û Biro jî bû berpirsyarê karûbarê siyasî ê vê tevegrê.

Dewleta Tirk di hemberî van hewldanên tevgera Agirî de bêdeng nema, û di meha Hezîrana sala 1930'î de êrîşeke pirr mezin (li gora nûçeyeke rojnameya "Cumhuriyet" êrîşek ku ji 6o hezar leşker û 6 hezar jandirmeyên Tirk û 100 balafiran pêk hatibû) kirin ser vê tevgerê. Lê berxwedaniya şoreşgerên Kurd ên li ser çiyayê Agirî ew qas cesûrane bû, ku bala rojnameyên wê demê bo aliyê xwe rakêşa, lê mixabin Kurd bê piştevan bûn û berjewendiya dewletan di piştgiriya Kurdan de nebû, û tenê çiya bûn ku pişt û penayê şoreşgerên Agirî bû.

Lewra jî wan bi îman û baweriya ku bi xak û welatê xwe hebûn, li ber xwe dan, û karîn hêzên dewleta Tirk têk bişkînin. Lê dewleta Tirk di dawiyê de ew der dorpêç kir, da ku xwarin û vexwarin negihîje destên wan, lewra Îhsan Nûrî Paşa xelkê sivîl ên ku li cem wan bûn, derbazî Îranê kirin da ku nehêne kuştin, û rêvebirên tevgerê jî cihê xwe guherîn û çûne herêmên Abaxan, Bûlanix û Zîlanê. Lê şoreşa agirî di dawiyê de hate serkutkirin.

Ji bîra me neçe, kesên ku di serokatiya şoreşa Agirî de bûn, mirovên gellek neteweyî bûn, û ji bo wan sînorên destçêkirî tu wateyeke tunebûn, bo mînak yek ji serkirdeyên şoreşa Agirî bi navê Ferzende Beg, ku di sala 1925'an de beşdarî Serhildana Şêx Se'îdê Pîran bûbû, piştî têkşikana serhildana Şêx Se'îd, digel 150 siwarên xwe derbasî Îranê bibû, û mil bi milê Simkoyê Şikak xebat li dijî dewleta Îranê kiribû. Navbirî piştre ku şoreşa Simko têk çûbû, hate Bakura Kurdistanê û digel hevalên xwe şoreşa Agirî bi rê ve birin. Biroyê Heskê Têlî jî heta, di payîza 1932'an de ku şoreşa Agirî têkçû, xwe teslîm nekir, û di çiyayên li ser sînorên Turkiyê û Îranê de, bi herdu dewletan re şerên girîng kirin.

Lê mixabin navbirî digel hevjîna xwe, ji aliyê çend îxanetkaran ve hatin kuştin.

Îhsan Nûrî Paşa jî ku di bûyera hatûçûnê de cane xwe ji dest da, herçend ku di Îranê de dima, lê tu carî pişt li gelê xwe nekir, û li Îranê de dest bi nivîsandina pirtûkekê li ser şoreşa Agirî û pirtûkek jî li ser jiyannameya xwe kir. Her wisa navbirî bi kesên Kurdperwer re pêwendiyên baş danîbû.

Bo mînak navbirî di dema havînê de gellek caran serdana malbata Dr. Qasimlo dikir, û di gundê wan de dima. Lewra malbata Dr. Qasimlo jî piştî mirina navbirî çûne Tehranê û di serxweşiya wî de beşdar bûn. Herwisa Îhsan Nûrî Paşa jî yek ji wna kesayetiyan bû ku serdana Simkoyê Şikak kiribû, û piştî vê ku Simko çûbû Kurdistana Başûr, ew ji aliyê hêzên dewleta Îranê ve hatibû girtin, û ber bi Zencanê ve hatibû dûrxistin, lê navbirî karîbû ku xwe ji detsên wan rizgar bike, û here Kurdistana Bakûr û li wir şoreşa Agirî li dijî deshilata Tirkiyê dest pê bike.

Dadgeha Ewropa şeş kurdên Kurdistana Sor mafdar dît

Şeş kurdên ji herêma Laçîn ku niha di bin desthilata Ermenistanê de ye, bêtirî 20 salan piştî derbiderkirina ji cih û warên wan, ji aliyê Dadgeha Mafên Mirovan a Ewropayê (DMME) ve mafdar hatin dîtin.

Her 6 kurdên ku li dadgeha Strasbûrgê li hemberî Ermenistanê doz vekirine, daxwaza vegera bo cih û warên xwe, herwiha daxwaza qerebûkirinê dikin.

Kurdên ku doz vekirine, di Gulana 1992'ê de ji cih û warên xwe yên li bajarokê Laçîn ji aliyê çekdarên Ermenî ve hatibûn derbiderkirin û niha li Bakuya paytexta Azerbeycanê dijîn û nikarin vegerin ser axa xwe ya niha di bin desthilata Ermenistanê de.

Li gorî Dadgeha Mafê Mirovan a Ewropayê, Ermenistan mafê penaberan yê li ser welat û mal û milk binpê dike û diyar kir, tevî ku danûstandinên aştiyê di navbera Ermenistan û Azerbeycanê de hêj didomin jî, lê ev yek li pêşiya gavên erênî di berjewendiya wan koçberan de nabe asteng.

Dadgeha Strasburgê herwiha wiha dibîne ku bi sed hezaran penaberên li herêmê li pêşiya Ermenistanê ne asteng in, da ku rê bide koçberan ku vegerin ser mal û milkên xwe û tezmînatê bide wan.

Di hemû dozan de dadgehê hejmareke diyar a tezmînatê diyar nekir, û ev yek ji biryareke pêşerojê re hişt.

Di aloziya li ser herêma Nagorno Qerebax de, ku bajarokê Laçîn ê paytexta Kurdistan Sor jî dikeve vê herême û di şerê ji sala 1991'ê heta 94'ê di navbera Ermenistan û Azerbeycanê de, derdorê 30 hezar mirov hatin kuştin. Herwiha derdorê 750 hezar Azerî ji cih û warên wan hatin derbiderkirin.

Li aliyê din derdora 390 hezar Ermenî ji Azerbeycanê reviyan Ermenistanê. Di nav wan koçberên ji herdu aliyan de, bi 10 hezaran kurd jî hebûn.

Li gor Dadgeha Mafên Mirovan ya Ewropayê, derdora hezar penaberên din jî ji Ermenistan û Azerbeycanê doz vekirine, da ku vegerin ser mal û milkê xwe û daxwaza tezmînatê dikin.

Kanyaw

Deshelatdarên hikûmeta nawendî ya Îranê ji bo gihîştina bi armancên xwe yên qirêj, û jinavbirina tevgera neteweyî demokratîk a Kurd di Kurdistana Rojhilat de, ji her cure pilanekê mifah wergirtine.

Di vir de bi boneya salvegera şehîdkirina Simkoyê Şikak bi kurtî jî be, emê basa beşek ji xistina davê ya serkirde û rêberên Kurd di Kurdistana Rojhilata de bikin.

Piştî kuştina bi find û fêl ya Ce'ifer Axa birayê Simkoyê Şikak bi destê karbidestên Qacar û mirina Mihemed Axayê bavê wan Simko dibe serokê êla Şikak.

Simko ji berku serkirdeyekî diyar û naskirî bû, û têkiliya wî bi malbata Şêx Ubeydullahê Şemzînan re hebû, karî di salên dawiya şerê yekemîn ê cîhanî de, û di dema vekişiyana arteşa Rûs ji Îranê, û serkevtina şoreşa Oktoberê, û bi taybetî pêkhatina valahiya deshilatê di herêma Urmiyê de, bi kêrhatîbûna xwe, valahiya deshilatê di vê herêmê de pirr bike, û wekî serkirdeyekî xwedî şiyan xwe derbixe.

Navbirî ji bo komkirina hemû pêkhateyên Urmiyê, ragehand ku ew xaka ku wekî Kurdistan tê nasîn, nîştimana Kurd û Asûrî û neteweyên dinê ye, û dibe em bi xwe bi hev re bijîn. Lê deshilatdarên Îranê bona vê ku şer di navbera Tirk û Ermeniyan de hebe, hander dibin bo çêkirina kêşeyan di navbera Kurd û Asûriyan de, û kuştina Marşîmon. Ji aliyekî din ve em nikarin ku basa Simko bikin, lê avriyekê nedin kar û çalakiya siyasî û ferhengî ya navbirî.

Dava îxanetê

Simkoyê Şikak hewleke zaf da ku li gora şoreşa xwe û berfirehkirina herêma li jêr deshilata xwe de, di warê darêtina bernameyên siyasî û ferhengî de, kar û çalakiyan bike.

Lewra di hizra vê yekê de bû ku bi alîkariya Ebdulrezaq Bedirxan bernameya siyasî ji bo serxwebûna Kurdistanê darêje. Ji bo vê armancê jî pêwendiyê bi Şêx Ebdulselam Barzanî û Şêx Mehmûd ve dike, ku piştevaniya tevgerê bike. Herwisa vekirina yekemîn xwendingeha Kurdî li Xoyê, û avakirina weşanxane û çapkirina rojnameya "Rojî Kurd" bi sernûseriya Mela Mihemedê Torcanî li bajarê Urmiyê berhema bîra neteweyî ya Simkoyê Şikak bû.

Simkoyê Şikak piştî hewildaneke zaf ji bo desteberkirina mafê neteweyî û pêwendîgirtina bi karbidestên Îranê re, ji bo çareseriya kêşeya Kurd, fermanderê arteşê û bi taybetî Rezaxanê Pehlewî, soza danûstandinê dide wî, lê bi danîna pîlan û dava îxanetê, necamêrane li bajarê Şino de navbirî dikujin. Serkirdeyekî din ê Kurd ku li ser sifreyeke di pêş de amadekirî, û bi awayekî necamêrane hate kuştin, Bapîr Axayê Mengur bû.

Ehmed Axayê Muqedem hakimê bajarê Meraxe, Bapîr Axayê Mengur ji bo çareseriya pirsa Kurd bangî vî bajarî kir, û her li wir navbirî bi firt û fêlan kuştin. Hemze Axayê Mengur serokê êla Mengur kesayetiyê berxwedêr û supahsalarê leşkerê Nehrî bû. Hemze Axayê Mengur piştî derbazkirina çendîn sal girtîgehê di girtîgehên dewleta osmanî de vegeriya Kurdistana Rojhilat û ji aliyê hakimên Qacar ve lêborîn jê re derket. Lê ji aliyê kesekî bi navê Emîr Nizamê Gerosî, ku cihê baweriya derbarê Nasiredîn Şahê Qacar bû, karî bi qewl û sozên derevîn û qewlê avakirina hikûmeta Kurdistanê, navbirî xistin davê. Di encam de navbirî ji aliyê kirêgirtiyên Emîr Nizamê Gerosî ve teqe lê tê kirin, û canê xwe ji dest dide.

Piştî avakirina PDKÎ ew şêweya xistina davê ya rêberên Kurd li Rojhilat her dom dike, û bi dehan serkirde û kadr û pêşmerge hatin şehîdkirin. Şehîdekî din ê vê davê, Mela Aware ye. Navbirî kadrekî xebatkar ê PDKÎ bû, û herwisa kesayetiyekî naskirî û civakî jî bû.

Di meha Hezîrana sala 1968 (dawiya meha Cozerdana sala 1347)'an de ew ji aliyê xwefiroşan ve bi dîl tê girtin, û li sibêdehiya 11'ê Xermanana hemen salê li bajarê Serdeştê de tê gullebarankirin. Şehîdekî din ê dava îxanetê Dr. Qasimlo ye. Ew kesayetiyekî naskirî ê cîhanî, û dîplomatekî şareza û jêhatî, û rêberekî aştîxwaz û sekreterê giştî yê PDKÎ bû.

Tarîperestên Komara Îslamiya Îranê di encamê de ji riya aştî û gotûbêjan ve pêxemberê aştiyê li ser maseya gotûbêjê şehîd kirin, bi vê xeyalê ku bi şehîdkirina navbirî dawiyê bi PDKÎ û tevgera neteweyî ya xelkê Kurd di Kurdistana Rojhilat de bînin. Lê Dr. Şerefkendî xebatkarê rasteqîne yê demokrat û cihgirê jêhatî yê Dr. Qasimlo riheke nû da ber PDKÎ.

Dijminan zanî ku navbirî nahêle bê Qasimloyî bi PDKÎ ve xuya bike, dîsan di kiryareke din ya cînayetkarane de, û di welatekî demokratîk de, rûreşiyeke din ji xwe re kirîn û Dr. Şerefkendî jî şehîd kirin. Lê ew dibe baş bizanin ku xebat bo bidestxistina mafê neteweyî her dom heye, û alaya tevgera neteweyî demokratîk ya gelê Kurd li Kurdistana Rojhilat serbarê wan hemû xedr û cînayetan heya serkevtina yekcarî wê her pêlan bide.

Piştevaniya xelkê Kurdistana Rojhilat ji hêza pêşmergên Demokrat

Kurdistan Media: Endam û alîgirên Hizba Demokrat û ciwanên şoreşvan ên Kurdistana Rojhilatê bi nivîsanina durûşman li ser sînoran, pêşwazî ji hêzên pêşmerge ên Hizba Demokrat a Kurdistana Îranê dikin.

Li gor rapora malpera Kurdistan Media, endam û alîgirên Hizba Demokrat, rêvîngên rêya şehîdan û evîndarên rêbaza Qazî, Qasimlû û Şerefkendî, pêşwazî ji hêzên pêşmergên Hizba Demorat a Kurdistana Îranê dikin.

Endamên Hizba Demokrat bi armanca pêşwazîkirin ji hêzên pêşmerge ên Hizba Demokrat û nîşandana piştewaniya xelkê Kurdistana Rojhilatê ji Hizba Demokrat, li sînorên Dalanper durûşm nivîsandine.

Ev rapora bas ji vê dike ku rêvîngên rêbaza Demokrat li ser kewirên devera Dalanper bi nivîsandina durûşmên "Silav li Kurdistan", "silav li Qasimlo" pêşwazî ji hêzên pêşmerge ên Hizba Demokrat kirin û bi vê şêweyê, piştewniya xwe û xelkên Kurdistana Rojhilatê ji Hizba Demokrat û vegeriyana hêzên vê Hizbê ji bo navxweyî Kurdistana Îranê nîşan dan.

Berê jî endam û alîgirên Hizba Demokrat a Kurdistana Îranê li bajarê Sîlwana û devera Mirgewer a ser bi bajarê Urmiyê bi çalakiyên tebilîxî piştewaniya xwe ji Hizba Demokrat li ser sînorên Rojhilatê de nîşan dabûn.

Xebata çekdarî, bûn û nebûn

Sohrab kerîmî

Diyar e ku Komara Îslamî naxwaze ku bi tu awayî pirsa Kurd qebûl bike, eva sî sal in ku Kurd çaverê dike ku guherînkariyên navxwe ber bi vê aliyê ve herin ku Komara Îslamiya Îranê wekî Tirkiyê rê bide Kurdan ku xebata xwe bi awayekî demokratîk bidomînin.

Lê ne tenê tiştekî wisa me nedîtiye, belkû Xamineyî di lêdwana xwe ya herî nû de dixwaze ku pirsa Kurdan wekî pirsa Şî'e û Suniyan nizim bike, mixabin di navxwe de jî hêzên Ewlehiyê wisa zext xistine ser çalakên siyasî û medenî ên Kurd, ku daxwaziyên neteweyî-demokratîk ên Kurdan ew qas nizim dibe, ku gihaye astekê ku hinek ji çalakên Kurd, vê daxwaziyê heya astekê nizim dikin, ku kêşeya neteweyî namîne. Eva li ber nebûna piştevaniyeke bihêz e ku gotara Kurd hewcehî pê heye.

YNK bi awayê sîstematîk mijûlî alîkariya bi Îranê re ye, ji bo jinavbirina binke û baregehên partiyên Rojhilat, bi taybetî PDKÎ, lewra biryara PDKÎ ji bo şandina pêşmerge bo Qendîl û sînorên Rojhilat biryareke eqlanî ye, ji bo parastina hebûna hizbê û teşkîlata vê hizbê. Eva bi xwe dibe sedema vê ku hêz û şiyana rêkxiraweyî ya Kurdan ji nav here.

Diyar e ku PDKÎ hest bi vê yekê kiriye ku sîstemeke wekî Komara Îslamiya Îranê ku îzna tu cure çalakiyan nade, û berdewam e li ser siyaseta pêkanîna ferq û cudahiyan li derheq Kurdan, hekî Kurd nekare kirîzan ji bo vê sîstemê çêbike, wateya wê ew e ku Kurdên Rojhilat, wekî aliyekî siyasî bandora wê li ser hevkêşeyên herêmî namîne. Di heyama du dehikan de, ku PDKÎ û Komeleyê bi neçarî dev ji xebata çekdarî berdane, çi ji aliyê Komara Îslamiya Îranê ve, çi ji aliyê partiyên perçeyên din ve sivikatî bi wan hatiye kirin. PKK Rojhilata Kurdistanê wekî hewşa xwe ya tena û aram dibîne.

Ew jêve ne ku piştî Kobanê, eva alîgirên wan in ku di Rojhilata Kurdistanê de yekem hêz in, lê hevdem baş dizanin ku ew nikarin xebata Rojhilata Kurdistanê ber bi pêş ve bibin. Lewra xebata çekdarî di du perçeyên din de jî nikare pêşve bibe.

Lewra niha tenê zexta wê li ser Rojava ye. Bi hatina PDKÎ, PKK baş dizane ku êdî tu cihekî wan di Rojhilat de nine, û helbet hewcehiya wê jî bi Rojhilat nine, ji ber ku Komara Îslamiya Îranê yekem pêgeha jeopolîtîk e ji bo PKK di Rojhilata Navîn de.

Di rastî de hebûna hêzeke çekdar ya amade di Rojhilata Kurdistanê de ku pêwendiyeke îdeolojîk û rêkxistinî bi PKK re nebe, di berjewendiya PKK de ye. Yekem hem berpirsayetiya PKK kêm dike, û PKK bi başî dikare li ser Bakûr û Rojava bisekine, û hem jî egera hevpêymaniya Îran û Tirkiyê li dijî vê partiyê binbir dibe.

Herwisa eva erkeke neteweyî ye ku PKK dibe aliyên din jî qebûl bike. Lewra şaşiya herî biçûk ya PKK, dibe şikesta herî mezin ya PKK di nav bîr û raya giştî de, û di pêşerojê de egera vê heye ku her cure kêşeyek bo PKK bê pêş. Piraniya herî zaf ya alîgirên PKK di Rojhilata Kurdistanê de, li ber neçariyê alîgiriyê ji PKK dikin, wate di civîna partiyên Rojhilat û nebûna liv û

tevgera ber çav ya wan, ew neçar kirin ku pişta xwe bi PKK qahîm bikin. Alîgirên PKK li Rojhilat dibe ku ji rastiya pirsê têbigihîjin ku PKK tu carî nikare ku wekî aliyekî siyasî di Rojhilata Kurdistanê de bandora xwe hebe.

Tenê eva nebe ku alîgirên PKK bi xwe xwediyê biryarên serbixwe bin, ku diyar e bêy PKK nikarin xwe bikin xwediyê wan. Lewra eva xeyaleke xaw e ku ew bikarin xeynî piropagendeya ji bo PKK karekî din bikin. Diyar e çavnihêriya vê yekê tê kirin ku alîgirên wan di pêşerojê de, xwe ji vê paradoksê derbas bikin.

Biryara PDKÎ birayreke eqlanî û jîrane ye, bo derbaskirina PDKÎ û Kurdên Rojhilat ji metirsiya herifîna neteweyî û rêkxistinî. Lê bo vî karê cesûrane hewce ye ku stratejî û taktîkek dirust hatibe darêtin.

Di encam de çi YNK, yan PDK yan PKK, dibe bedela pêkanîna astengiyan ji bo pêşmergeyan, hewce ye ku hêsankariyan bo vê biryarê bikin.
YNK û PDK dibe ku baş bizanin ku lawaziya partiyên Rojhilata Kurdistanê, zexta Komara Îslamiya Îranê li ser wan kêm nake, û heya dibe sedema aloziya zêdetir di navbera Hewlêr û Bexda ji aliyekî ve, û YNK û PDK ji aliyekî din ve. Diyar e ku Komara Îslamiya Îranê karî ku di yek sala borî de, bi destêwerdana di nav Îraq û Kurdistanê de, qazanca herî mezin bike, û xisara herî zêde li Kurdên Başûr bide.

Lewra amadeyiya hêzên PDKÎ li ser çiyayên Kurdistanê dibe sedema amadeyiya Kurdên Rojhilat di nav hevkêşeyên herêmê de. Wate dibe emrazek zextxistinê li ser Îranê, û paşekêşeya Îranê ji herêmê, û berçavtirbûna rola Kurdan di nav vê hevkêşeyê de, ku di berjewendiya Kurd de ye, û hewce ye ku Kurd û hemû aliyek piştgiriya vê biryara PDKÎ bike, û ji bo baştir birêveçûna vê pêngava cesûrane ya PDKÎ, hemû hêza xwe bi kar bînin.

Li Zaxo, PKK 60 gundên Başûr ji xwe re qorix kirine

Li devera Sindiyan a Zaxo û li nêzîkî sînorê Başûr û Bakura Kurdistanê, PKK'ê 60 gundên Başûr xistine bin kontrola xwe û navê wê jî kiriye "Herêma Heftenînê". Gundiyên wir jî ji vê yekê pir hêrs bûne.

Gundî û cotkarên wê deverê jî ji vê yekê pirs hêrs bûne û dibêjin, PKK zorê li me dike. Yek ji wan cotkaran ku pir hêrs bibû, got, eger ji ber hikûmetê neba min dê şerê wan bikira.

Tê gotin ku PKK her meh li wê deverê 3 milyon dolar pereyê gumrikê distîne.

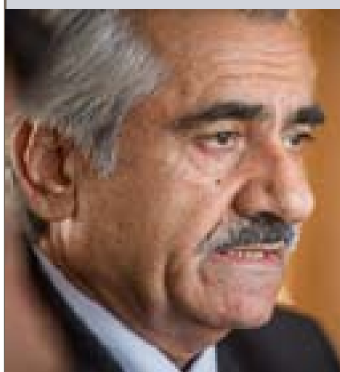
Şaredarê nahiyeya Batûfa ya Zaxoyê jî dibêje, me ji wan re gotin wê deverê vala bikin, lê wan ji me re gotin, Sedam Husên ev der pêşkêşî me kiriye!

Şaredarê Batûfa her wiha got, gellek caran gundiyên deverê gotine emê şerê PKK'ê bikin, lê me nehîştiye tiştekî wisa çêbe lê divê ew bizanin ku li vir mêvan in…

PKK'ê li Qendîlê jî deverek ji xwe re qorix kiriye û navê wjî daniye "Herêma Parastina Medyayê".

Nerîna Lîderan

Mistefa Hicrî:

"Mafê tu welatekî nine ku di hemberî îradeya gelên Îranê de bisekine".

John Kerry

"Têrçekkirina pêşmerge ji riya hikûmeta Îraqê ve ne kêşe ye".

Baxçelî:

"Pêpkên Kurdistana Rojava têne avakirin".

Moqteda Sedr:

"Em li dijî têrçekkirina Kurd, Şî'e û Suniyan in".

Rojhilat şerê birakujiyê ji PKK qebûl nake

Hewar Baziyan

Hertim hinek nîgeranî di hindurê her Kurdekî Rojhilatî de hebûye ku nebe ev siyasetên PKK'ê bo Başûr û Rojava li Rojhilata Kurdistanê jî bêne ducarîkirin. Hevdem Kurd di Rojhilata Kurdistanê de ku para dawî ye, hêj negehiştiye azadî û rizgariyê, û hertim sozek bo gerîlayan hebûye ku peyama rizgariya netewî hilgirtiye, lê bûyerên çend rojên derbazbûyî û şer û pevçûnên PKK'ê û hêzeke PDKÎ li ser sînorên Rojhilat û Başûr ku kuştî û birîndar lê ketin, mijûl e ku zirarê digehîne vê boçûnê, û nîgeraniyeke rewa hemû Kurdan bitaybetî li Rojhilata Kurdistanê digire.

1-Nîgeraniya herî mezin

Ev bûyera han ji aliyê PDKÎ ve tiştekî çaverêkirî bû, û ji mêjve bû ku PDKÎ li ser vê baweriyê bû ku PKK dev ji destêverdana di nava karûbarên parçeyên din berdaye, lê eva ku balkêş e cur û dema rûdawê ye. PDKÎ ku bo cara yekemîn e ku bi eşkere dikeve ber taqîkariyeke siyasetên PKK li Rojhilata Kurdistanê, amade nabe ku di hemeberî xwastekên vê hêzê de serî bitewîne, ku daxwazê dike Hêzên Demokrat herêmên Kêleşîn, Seqer û Xinêrê wala bikin.

PDKÎ li ser vê baweriyê ye ku, hekî niha li derheq herêmên Rojhilata Kurdistanê helwêstek tund tunebe, renge di pêşerojê de gellek zehmet û dijvar be ku bikare xwe ji destên pawanxwaziyên PKK derbaz bike, lewma tê çavnihêrîkirin ku Partiya Demokrat di hemberî vê bûyerê de ku bi awayekî fermî di daxuyaniyekê de wekî şerfiroşiya PKK bi nav kiriye, helwêsteke tund hebe. Ya cihê nîgeraniyê ev e ku PKK jî li ser vê baweriyê ye ku dibe her niha bêje hêzên Rojhilata Kurdisatnê ku "Kurdistanê sînor tunînin, û em hemû cihekî bi qada xebata xwe dizanin".

Hekî ev cudahiya mezin niha jî agirê şer xweş neke, bê guman wê berdewam sîberê bixe ser aliyê siyasî yê Kurd di Rojhilat de.

2-Gumana yekdestbûna PKK'e û Komara Îslamî tê kirin

Vegeriyana pêşmergên Demokrat bo navxwe ya Rojhilata Kurdistanê rasterast piştî aloziyên Mihabadê (Piştî can jidestdana keçekê li encama hewlên destdirêjiya karmendek ewlehiyê) bû ku çavnihêrî dihat kirin ku hêzên Rojhilat û bitaybetî demokrat, di çend çalakiyan de helwêsta wan hebe.

Komara Îslamî ya Îranê di navxwe de heya niha jî mijûlî girtina xelkê û çavedêrîkirina çalakiyên wan û her cure liv û tevgereke wan e. Hevdem îsal Komara Îslamî pitir ji her demekê mijûlî kêşeyên navxweyî û derekî ye, her ji têkiliyên bi şerê DAÎŞ li Îraqê re bigre heya digihîje Hûsiyan li Yemenê, rewşa Sûriyê û pirograma navkikî ku dîsan ber bi bêencamiyê ve diçe. Lewra PDKÎ ji zimanê cihgirê sekreterê giştî yê partiya xwe ve naveşêre ku "ji me re eşkere bûye ku curek hevahengî di navbera PKK'e û Spaha Pasdaran de heye", da ku di herêmê de astengiyan bixin ser rêya çalakiyên pêşmerge, û hevdem bas ji belavkirina hêzên Spaha Pasdaran di heman herêmê de tê kirin. Ev gotin û boçûnên han nabe asayî û bêkêşe bêne şirovekirin.

3-Hêzên Rojhilat yekdeng in

Tewahiya partî û aliyên siyasî û sereke ên Rojhilata Kurdistanê ji vê nîgeraniya PDKÎ têdigîjin, û ew jî hest bi metirsiya zêdexwaziya PKK'ê li Rojhilata Kurdistanê dikin. Her hemû jî çi çep, çi Îslamî û çi jî Îlmanî, PKK'ê bi tundî rexne dikin. PKK'ê "Partiya Çareseriya Demokratîk" bo Başûr û "Partiya Yekîtiya Demokratîk" bo Rojava heye, û bo Rojhilata Kurdistanê jî "Civaka Demokratîk û Azad a Rojhilat (Kodar)" heye, ku her hema PJAK bû, û weke nûnerê PKK'ê di Rojhilat de kar dikir. Lewra Rojhilatî ji vê yekê nîgeran in ku îro PKK xwe bisepîne bi ser Kurdan di Rojhilata Kurdistanê de.

Kerry: Êdî sebra civaka navdewletî ji Esed re nemaye

Wezîrê Karê Derve yê Amerîkayê, "John Kerry" ragihand ku, wî ligel rayedarên Rûsyayê pirsa bikaranîna çekên kîmyawî ji aliyê rêjîma Sûriyê ve gotûbêj kiriye.

"John Kerry" herwiha diyar kir ku, sebra civaka navdewletî li ser kiryarên ku Serokê Sûriyê Beşar Esed dike, êdî namîne.

John Kerry di daxuyaniyekê de ragihand, ew piştrast e Hikûmeta Sûriyê li hember piraniya êrîşên ku bi çekên kîmyawî di şerê navxwe yê wî welatî de çêbûne, berpirsyar e.

Kerry bal kişand ku wî pirsa bikaranîna çekên kîmyawî li Sûriyeyê bi rêya telefonê ligel Wezîrê Derve yê Rûsya, "Sergey Lavrov" gotûbêj kiriye.

erry herwiha got, Lavrov dê behsa vê mijarê ligel Serokê Sûriyeyê Beşar Esed bike.

Wezîrê Derve yê Amerîkayê diyar kir, ku bombeyên kîmyawî yên li Sûriyê hatine bikaranîn, ji balafiran hatine avêtin.

Kerry herwiha got, dibe ku hin komên çekdar ên dijberê Sûriyeyê di qonaxekê de çekên kîmyawî bidest xistibin, lê balafir yan jî helîkopter di destê wan de tine ne.

Çavkanî: Rûdaw

Saniye Şabazî: Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê malbata me ya mezin e û em hemû li dewra hevdu kom kirine, û niha jî me tu çavnihêriyek ji partiya xwe nîne, jiber ku niha jî di halê şoreşê de ye".

H: Arif Vêlzî

Evîna şoreş û xebatê rastiyek e ku piraniya gelê Kurd ji dil ve hest pê dikin û vê evîndariyê dikin. Evîna welat û serbestiyê bi qasekî şirîn û ji dil ve ye, ku mirovên şoreşvan, serbarê vê ku ji malbat û xweştevî û xweşiyên jiyanê dûr dikevin û di awareyî û taliyê de rojê dikin şev, û şevê dikin roj, lê bi giştî li ser vê baweriyê ne ku gelê Kurd bi tewahî xûşk û birayên hev in, û eva PDKÎ ye ku me hemûyan li her der û bajarekî weke malbatekê li dora hevdu kom dike, da ku hemû bi hev re û yekdeng di pêxema gehiştin bi hêvî û armancên netewa xwe de xebatê bimeşînin.

Birêz Saniye Şabazî jî yek ji wan jinên niştimanperwer e ku, serbarê dûrî ji xizm û kes û kar û dê û bavê xwe, her takeke Kurd li Kurdistana Rojhilat de, bi xûşk û birayê xwe dizane, û PDKÎ jî bi malbata xwe ya sereke dizane û li ser vê baweriyê ye ku xebata netewî a Kurdistana Rojhilat gereke di bin siya PDKÎ de, bona gihîştin bi serkevtina yekcarî, bê meşandin.

Saniye Şabazî keça Hesen, sala 1958'an (02.10.1347) li gundê "Dalanî" a ser bi bajarê Dîwanderê hatiye dinê. Saniye Şabazî derheq bi nasyariya xwe û tevlîbûna xwe bi refên pêşmergên PDKÎ re weha dibêje: "Her di despêka şoreşa gelên Îranê de û heya hinek berî wî çaxî jî, malbata min tevî şoreş û berxwedana Kurdan bi rêberiya PDKÎ nasyar bibû, jiber ku mamekî min û herweha kurmamekî min di refên PDKÎ de bûn, û mixabin piştî heyamekê tevlî karwanê şehîdan bûn, û canê xwe pêşkêşî baregehên azadiya Kurdistanê kirin. Lewra şehîdbûna mam û kurmam û herweha hesta min a nîştîmanperwerî û şoreşvanî bandor xist ser min, û min soz da ku ez weke pêşmerge tevlî PDKÎ bibim, û di sala 1983'an (1362) de, min soza xwe bi cih anî û ez bûme pêşmerge. Piştî salekê pêşmergatiyê min û kurmamê xwe yê pêşmerge bi navê Ehmed Şabazî biryara pêkanîna jiyana hevpar da û em bi hev re zewicîn, û berhema jiyana me jî 3 keç bi navên Sergol û Rûnak û Rojîn û herweha 2 kur bi navên Şoreş û Şêrko ne".

Saniye Şabazî piştî derbazkirina pitirî 30 sal ji temenê xwe di nava refên pêşmergên PDKÎ de, çavnihêriyên xwe ji PDKÎ û herweha hevjinê xwe yê pêşmerge weha tîne ziman: "Rast e ku jiyana pêşmergatiyê tijî ye ji zehmetî, lê xincî dûriya ji ezîz û malbat û herweha awarebûn û zehmetî û taliyên jiyana pêşmergatiyê, Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê malbata me ya mezin e û em hemû li dewrê hevdu kom kirine, û niha jî me tu çavnihêriyek ji partiya xwe nîne, jiber ku niha jî di halê şoreşê de ye, dijmin xedar e û xebata li dijî wê pir giran e, lê di pêşerojê de hekî em vegeriyan Rojhilata azad û serbest, wî çaxî me çavnihêriya gellek tiştan heye ji partiya xwe. Niha çavnihêriya min ji hevjînê min jî ev e ku bi dil û can erkên xwe ên pêşmergatiyê bi cih bîne, û hêviya min serkevtina wî ye".

Saniye Şabazî roja herî xweş a jiyama xwe weha tîne ziman: "Piştî salekê pêşmergatî û pêkanîna jiyana hevpar, bi sedema hindek hokaran min nekarî ku ez pêşmergatiya xwe bidomînim û neçar mam ku heya 2 salan vegerim Îranê, lê piştre cardin ez vegeriyam û min karî ku tevî hevjînê xwe em malekê ava bikin, û ji nû ve jiyana xwe bidomînin, eva roja herî xweş a jiyana min e".

Saniye Şabazî herweha di hember de roja herî nexweş a jiyana xwe weha tîne ziman: "13.07.1989'an bû, mala me li gundê "Cawkan"ê bû, me mêhvan hebûn û em mijûlî çêkirina tendûra nançêkirinê bûn ku nûçeya şehîdkirina Dr. Qasimlo bo me hat, em hemû heyirîn, pir nexweş bû, û hemû xelk li ber deriyê binkeya partiya xwe kom bibûn û digiriyan, eva roja herî nexweş a jiyana min e, û tu caran ez nikarim wê rojê ji bîr bikim".

Saniye Şabazî rû li keçên Kurdistana Rojhilat dike, û bi vê peyamê dawiyê bi hevpeyvîna xwe tîne: "Daxwaza min ji keçên Kurdistana Rojhilat ev e ku tevlî şoreş û refên PDKÎ bin, û hekî kesek jî nekare ku tevlî refên partiyê bibe, dikare bi awayên cur bi cur xizmetê bi niştimana xwe bike, bo mînak piştevaniya rêkxirawên cur bi cur ên ser bi PDKÎ bike".

RMMK: “Daliqandina çalakvanên Kurd, kiryareke nemirovî ye”.

Kurdistan Media: Saziya Berevankar a ji mafên mirovan ya Kurdistanê di daxûyaniyekê de, birêvebirina hukmê îdama Mensûr Arwend, girtiyê siyasî ê Kurd bi karekî nemrovane da zanîn.

Li gor rapora malpera Kurdistan Media, roja sêşemiyê 15’ê Hezîrana 2015’an, rêxisitina Berevankar a Mafên mirovan ya Kurdistanê li hember birêvebirina hukmê lidarvekirina Mensûr Arwend, girtiyê siyasî ê Kurd yê xelkê bajarê Mehabadê daxûyaniyek belav kir.

Saziya Berevankar ji mafên mirov a Kurdistanê(RMMK) di daxûyaniyekê de, sedema birêvebirina hukmê îdama vî girtiyê siyasî ê Kurd di vê zurûfê de, ji bo afirandin û pêkanîna tirs û xof û nîgeraniyê li nav çalakvanên siyasî û sivîl yên Kurdistanê de vegerand.

Saziya Mafê Mirov ya Kurdistanê, xembariya xwe derheq birêvebirina hukmê nedadperwerane û nemirovane ya çalakvanên siaysî û sivîl di Kurdistana Îranê de nîşan da û daxwaza dawîanîn bi van cure lidarvekirinan li Kurdistanê û pabendbûna rejîma Îslamî a Îranê bi yasayên navnetewî û herweha kerameta mirov kir.

Di dawiya daxûyaniyê de hatiye: “Rêxistina parêzerê mafên mirov ya Kurdistanê hişyariyê dide rejîma Îslamî ya Îranê û tekez li ser wê yekê dike ku li berçavnegirtina pîvanên mafên mirovî yên pesendkirî di carnameya NY bo kêmaniyên netewî û ayînî weke mafê diyarîkrina çarenivîsê (Otonomî), xurtbûna tund û tûjiyê li Îranê û guhertina rewşa vî welatî bo welatekî din wekî Sûriye û Îraq li pey re tê”.

Berbanga sibê ya roja yekşemî, 24’ê Hezîrana 2015’an, hukmê îdamkirina Mensûr Arwend, girtiyê siyasî yê Kurd li girtîgeha Miyanduavê de birêve çû.

Mensûr Arwend, Hezîrana 2011’an li mala xwe di Mehabadê de hatibû binçavkirin û paşan ji aliyê çiqa yekem ya dadgeha Şoreşa bajarê Mehabadê, bi tometa “muharibe” ji rêya alîkarîkirin bi Partiyek Kurd ê dijberê rejîma Îranê” cezaya îdamê bi ser de hatibû sepandin.

Îlam di warê rêjeya tawanan de, li pêşiya Tehranê ye!

Li gorî amarên fermî yên Îranê, eyaleta Îlamê ya Rojhilata Kurdistanê ku biçûktirîn eyaleta Îran û Rojhilata Kurdistanê ye, di warê sûç û tawanan de di rêza yekem de ye. Parêzerekî kurd jî dibêje, sedema bingehîn a vê yekê, piştguhxistina Îlamê ji aliyê dewletê ve ye.

Serokê navenda amarê ya dadweriya giştî ya Îranê, Hemîd Şehriyarî ragihandiye, par li eyaleta Îlamê ya Rojhilata Kurdistanê 8 hezar û 200 dosya û dozên sûç û tawanan hatine tomarkirin.

Şehriyarî her wiha gotiye, bi vê yekê Îlam di warê sûc û tawanan de li pêşiya Tehranê jî ketiye, çimkî par li Tehranê ku zêdetirî 13 milyon kes tê de dijîn, 6 hezar û 109 dosya û dozên sûçê hatine tomarkirin.

Parêzerê kurd Salih Nîkbext li ser vê yekê ji Rûdawê re got, helbet ew amarên ku hikûmetê ragihandiye, mirov nikare zêde pê bawer bike çimkî gellek dosya û doz bi navbeynkariya mezin û rihspiyan tên çareserkirin.

Salih Nîkbext li ser sedema zêdebûna sûc û tawanên civakî li Îlamê jî got, sedema bingehîn a zêdebûna wan sûc û arîşeyan, piştguhxistina Îlamê ji aliyê hikûmetê ve û pêkhateya eşîrî ya wê deverê ye.

Li gorî wî parêzerê kurd, eşîrtî li pêşiya geşekirina Îlamê asteng e, ji ber ku di koka piraniya arîşe û tawanên civakî de çanda eşîrtiyê heye.

Îlam li başûra Rojhilata Kurdistanê ye, û di warê nifûsê de biçûktirîn eyaleta Îran û Rojhilata Kurdistanê ye. Rêjeya bêkarî û xwekuştinê li Îlamê pir zêde ye. **Çavkan: Rûdaw**

Bi hatina Remezanê re nan bûye çîroka rojevê

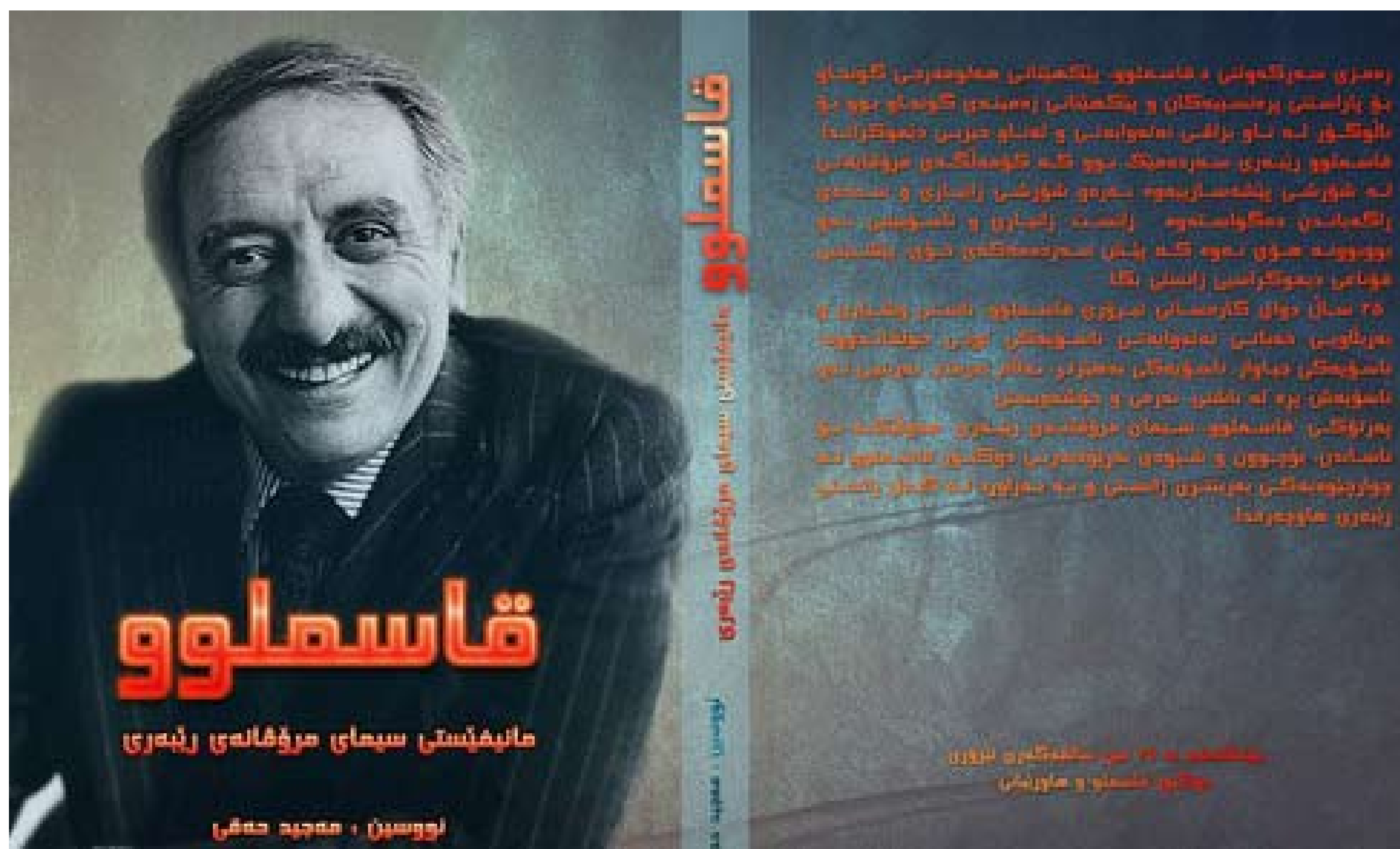
Remezan hat û xelkê Sûriyê û Rojavaya Kurdistanê bi zehmetî pêdviyên jiyana xwe peyda dikin.

Serokê Komeleya Parastina Welatî (Mustehlik) di Hikûmeta Sûriyê de, Ednan Dexaxnî ragihand ku pêwîstiya her malbateke Sûrî bi 2500 lîreyan heye, ji bo peydakirina xwarinê di her rojekê de.

Ev yek di demekê de dibe ku welatiyên Sûrî bi zorê nan bi dest wan dikeve. Herwiha ew nan jî gellekî xirab e. **Çavkanî: Rûdaw**

Pirtûka “Qasimlû, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê” çap û belav bû

Kurdistan Media: Pirtûka “Qasimlo, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê” ji nivîsîna “Mecîd Heqî” nivîskar û çalakvanê siyasî ê kurd û rûniştiyê Finlandê li Kurdistanê de hat çap û belavkirin.

Li gor rapora malpera Kurdistan Media, roja yekşemî, 14’ê Hezîrana 2015an, pirtûka “Qasimlo, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê”ji nivîsîna Mecîd Heqî ê nivîskar û çalakê siyasî ê kurd ve hate çap û belav kirin.

“Qasimlo, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê” li çarçoveya pirtûkek 130 rûpelî de hatiye çapkirin ku 25 nivîs û gotarên nivîskar bi boneya 25mîn salvegera terorkirina Dr. Qasimlo û hevalên wî li xwe de cih daye.

Li pêşgotina nivîskar de hatiye ku li vê pirtûkê de, xalên herî girîng ên têkildarî huner û metoda rêberiya Dr. Qasimlo bi mifahstandin ji dawîn teoriyên zanistî ên rêberiyê hatine bas kirin.

Mecîd Heqî, nivîskar û çalakê siyasî ê kurd li bersiva pirsiyara malpera Kurdistan Media li ser armanc û merema wî ji nivîsîna vê pirtûkê de weha got: “Li ser kesatiya Dr. Qasimlo li biyavên curbicur de gelek hatiye gotin û nivîsandin, lê bi kêmî awir ji rola Dr.Qasimlo li geşandina rêberî û metoda rêxistin û birêveberiyê li nav tevgera kurd de hatiye dayîn. Wekî nîşandana emegnasiya xwe bi rêbaza Qasimlo û herweha bi armanca ronîkirina mijarên herî girîng ên rojeva bizava neteweyî, wate pirsa rêberiyê, min biryar da ku vê pirtûkê pêşkeşî bargeha rêvîngên Dr. Qasimlo bikim”.

> Birêz Mecîd Heqî:
>
> **Dr. Qasimlo wekî rêberekê, him vîzyon û aso ji bo hizbê û xelkê afirand, him jî hewil da rêberiya bi kom li nav Partiya Demokrat de bike bi çand û ferheng**

Malpera Kurdistan Media li doma gotûbêja bi Mecîd Heqî, nivîskarê pirtûka “Qasimlo, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê”de, pirsiyarek lid or rola Dr. Qasimlo li geşekirina rêberî û sedemên awirdana kêm ya ji rola wî rêberê kurd re xiste ber bas û navhatî jî weha bersivand: “Yek ji pirsên herî girîng ên bizava neteweyî, pirsa rêberî û perwerdeya rêber e. Mixabin heya niha jî li piraniya hêzên kurdî de, rêberî li ser bingeha sunetên kevnar û pergala mêrsalariyê de birêve diçe û guh bi vê yekê nahê dayîn ku rêberî, him zaniest e û him jî metod û şêwaza piratîkî û herweha biyava herî bibandor e jî li pêşdebirina armancên siyasî û rêxistinî de”.

Mecîd Heqî weha domand: Li vê dîtingehê ve ger em mêzeyî 20 salên derbasbûyî yên rêberî û birêveberiyê bikin, em kêmtirîn guhertinên mêtodîk li sîstema birêveberiya hizbê û diyarîkirina stratejiyê li nav partiyên kurdî de tê dîtin. Dr. Qasimlo wekî rêberekê, him vîzyon û aso ji bo hizbê û xelkê afirand, him jî hewil da rêberiya bikom li nav Hizba Demokrat de bike bi çand û ferheng. Ji aliyekî din ve jî ji riya avakirina komîsyonên cur bi cur li nav hizbê de û avakirina zankoyê li nav hizbê de, dixwast jêhatîgerî “şayiste salarî” û perwerdeya rêberiyê li nav hizbê de nehadîne û cihgîr bike”.

Nivîskarê pirtûka “Qasimlo, manîfestoya sîmaya mirovane ya rêberiyê” li dawiyê de bas ji vê dike ku cuda ji wê ku Qasimlo di ew heyama ku sekreterê giştî yê Hizba demokrat de bû, sal bo sale û kongire li pey kongireyê jî nûgeriya siyasî û kûrtir kirina çanda demokrasiyê û disîplîna rêxistinî derbasî nav hizbê dikir. Lewre Hizba demokrat li serdema Qasimlo de, bi wateya rastîn ya peyvê, pêşeng û pêşrewê xelkê Kurdistanê û rêberê tevgera netewî ya kurd li Kurdistanê de bû”.

Gotinên Navdaran

A: Firat Ceweri

Mirov carinan dixwaze ku hemû mirovan bi dar ve bike û dawiya vê komediyê bîne.

Mark Twain

Ger bawerî winda bibe û şeref bimire, mirov jî diçe.

Whittier

Mirov gurê hev in.

T. Hobbes

Nasîna hemû mirovan bi carekê, ji nasîna mirovan ya yek bi yek hêsantir e.

La Rochefoucauld

Mirov, pîvana her tiştî ye.

Protagoras

Ger tu zanibe bixwînî, tu dê bibînî ku her mirovek pirtûkek e.

W. E. Channing

Mirov tiştê ku herî hindik pê dizane, herî pir baweriya xwe pê tîne.

Montaigne

Zimanê Kurdî

Beşa 12. Dema xwendinê

Alîkariya bilez

Pembû ji bo paqijkirina birînê ye.
Meqes ji bo jêkirina çapûtê pêçanê ye.
Tendirdiyot ji bo pêçana birînê ye.
Banda birînê ji bo sergirtina birînê ye.
Banda pêçanê ji bo girêdana çapûtê pêçanê ye.

Di çenteya alîkariya bilez de pembû, tendirdiyot, meqes, banda birînê, banda pêçanê û çapûtên pêçanê hene.

.... ji bo kuştina mîkroban e,
.... ji bo pêçana birînê ye.
.... ji bo girêdana çapût pêçanê ye.
.... ji bo paqijkirina birînê ye.
.... ji bo jêkirina çapûtê pêçanê ye.
.... ji bo sergirtina birînê ye.

Tiştonek

A: Mahir Berwarî

1- Şîrî didet bê guhan.
- Tiştekê min tiştane, şîrî didet bê guhan e.

2- Gayê dadikim, kuriyê/dûv jê dikim.
- Çume şikeftekê, lê dinêrim sed pezêt tê, heryekê bi şaxekê.
- Bab şirîn e, korr şirîn e, nevî dîn e. (* mêw-tirî-mey)
- Dayka şîn e, kiça şirîn e, kiça kiçê ya har û dîn e.

3- Dara jînê, didet gulêt zêrînê.

4- Ji serve surî, ji binve xumarî.

5- Ji serve Reş, ji bin ve sipî.
- Kumê dirêj, tije qirêj.

6- Kiça mela, bi hizar kirasa.

7- Yê bi sê linga, yarê jinka.
- Sê bira bi şaşkekê.
- Lawkê deştanî, bi sê piya xwe digirit, bi 2 piya dikevit.

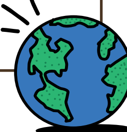
8- Ji serve hosan e, ji binve Qoran e.
- Qurana li binê dinê, hindî şêx û mela hatinê, neşyan bidene xandinê, dihête xarinê.
- Çûme şarê şik tê nîne, min guşt xar hêsk tê nîne.

9- Binê axîn e, navtenga şîn e, serê zêrrîn e.
- Ser zêrînê, bin axînê.
-Binî şîn e, nîvî sax e, serî zêr e.

10- Tiştê min tişte ne bere ne pişt e, hema bi xwe bi xwe tişt e.

Têdîtin: Amadekar destkariya devoka metelokan nekiriye

Xwendevanên hêja!
Hûn dikarin bersiva tiştonekan bi riya E-Maila Agiri2003@gmal.com ji me re bişînin

Agirî

Rojnameya "Agirî" di van malperên jêrên de bixwînin:
- www.Kurdistanmedia.com
- www.Agirimedia.org
-rojnamaagiri@gmail.com
-www.facebook.com/Agirikirmanji

Navnîşana derveyî welat: AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 –FRANCE E - Mail: Agiri2003@gmail.com Hejmar (256)

Hokarên bêhna ne xweş a dev û didanên mirovan di dema Remezanê de bi vî awayî ne:

1-Kirmîbûna didan(xilorbûn)

2-Bicîmana paşmayiya xwarina di navbera didanan de, û paqijnekirina wan

3-Îfûneta pûyên didanên mirov

4-Geşekirina baktiriyên cur bi cur di nava dev û didanan de

5-Hişikbûna dev û kêmbûna rêjeya ava di dev de

Di hember de jî bi van rêyan dikarî rêgir bî ji çêbûna bêhna ne xweş a dev û didanan:

1-Vexwarina berdewam ya avê piştî fitarê heya sibê û dema paşîvê, jiber ku dibe sedema zêdebûna ava devê mirovan

2-Fîqî û pincarên zêde bixwen, jiber ku bêhna devê mirovan xweş dikin, û vîtamînên hewce didin leşê mirov

3-Xwarina sîr û pîvazê kêm bikin, jiber ku bi şuştina dev û didanan jî bêhna dev baş nabe

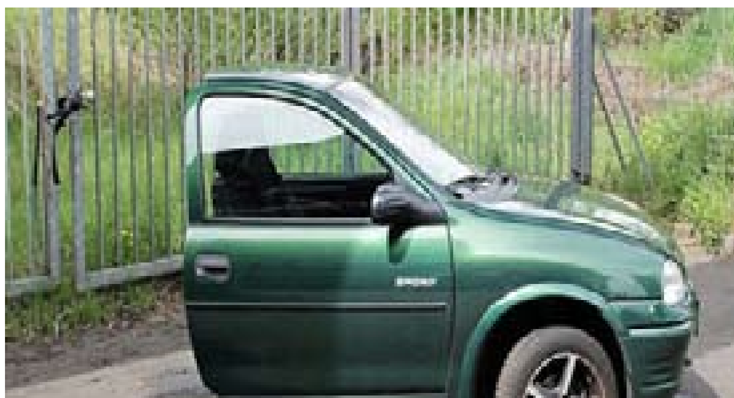
4-Bi temamî destan ji cigerê bikişîne

5-Piştî xwarina êvarê çaya kesk bixwe, û herweha tevî xwarinê me'denûs û kerewizê bixwe.

6-Didanên xwe bi paqijî bişo, û berî razanê jî bi têla taybet a didanan navbeyna didana paqij bike.

Kelûpelên mala xwe kirin du beş

Piştî 12 salan jiyanek hevpar di malekê de keçek Almanî dest ji hevjîna xwe dikêşe, û hevdem daxwazê jê dike ku nîviya kelûpelên navmalê jê re bişîne.

Di hember de jî hevjînê keçikê tewahiya kelûpelên navmala xwe ji nîviyê de dike du parçe, û ji her yekê ji wan parçeyekî ji hevjîna xwe re dişîne.

Vîktoriya bi awayekî ecêb hate cezakirin

Keça 18 salî a Amerîkî bi navê Vîktoriya bi sedema vê ku kirêya teksiyê nedaye, ji aliyê dadgehe herêma "Ohayo" ya Amerîkayê ve, bi awayekî ecêb hate cezakirin.

Piştî ku Vîktoriya heyamê 48 demjimêran bi teksiyê ji bajarê Kilîflandê çûye bajarê Bayinsfêl û piştî peyabûnê, kirêya teksiyê nedaye, ji aliyê şofêrê teksiyê ve gilîname li ser hatiye tomarkirin.

Di bersiva gilînameya wî de, dadwerê dadgehê cezayê 48 demjimêr rêçûyîna bi piyan, sê rojan karkirina belaş bo xizmeta civakê, dana 100 Dolar xerame bo kompaniya teksiyê, û çavedêriya bo heyama 4 heyvan bi ser de sepand.

Dadwer Maykil yek ji wan dadweran e ku bi diyarîkirina cezayên ecêb bo wan kesan ku bo cara yekemîn yasayan binpê dikin, û herweha ewên ku ji binpêkirina yasayê poşmaniya xwe nîşan didin, hatiye naskirin. Dadwer Maykil herweha ragehand ku %90 ji wan kesan ku min weha ceza dane, cardin yasa binpê nekirine.

Rêveberê cîbicîkar yê Twîterê dest ji kar dikişîne

Dîk Kostolo rêveberê cîbicîkar yê kompaniya Twîterê, dest ji kar kêşana xwe ragehand û piştre bi awayekî demkî hevalê wî yê hevhevkarê kompaniya navbirî bi navê Cak Dorsî, di cihê wî de rûnişt. Lê Kostolo hevdem weke endamê civata rêveberan di cihê xwe de dimîne.

Kostolo di nameya dest ji kar kêşana xwe de ragehandiye ku: "Şanaziyê bi tîma Twîterê û hemû deskewtên wê dikim, ku di heyama wan 6 salan de, û di serdema rêveberiya min de hatine bidestxistin".

Her piştî ragehandina dest ji kar kêşana Kostolo, ku di yekê heyva dahatî de dikeve qonaxa cîbicîkirinê de, pişkên Twîterê bi rêjeya %8 ber bi zêdebûnê ve çûn.

